

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006

ΕΝΟΤΗΤΑ 6: Η ομορφιά δεν είναι το παν – Μύθος του Αισώπου

«Ελαφος ευμεγέθης ώρα θέρουσ διψων παραγίνεται επί τινα πηγήν διαυγη και βαθειαν και πιών όσον ήθελεν προσειχεν τη του σώματος ιδέα. Και μάλιστα μεν επήνει την φύσιν των κεράτων ως κόσμος είη παντί τω σώματι. Έψεγεν δε την των σκελων λεπτότητα ως ουχ οίωv τε όντων φέρειν παν το βάρος. Εν ω δε προς τούτοις ην, υλακή τε κυνων αιφνιδίως ακούεται και κυνηγέται πλησίον. Ο δε προς φυγήν ώρμα και μέχρις όπου δια πεδίου εποιεϊτο τον δρόμον, εσώζετο υπό της ακύτητος των σκελων. Επειό δε εις πυκνήν και δασειαν ύλην ενέπεσεν, εμπλακέντων αυτω των κεράτων εάλω, πείρα μαθών ότι άρα άδικος ην των ιδίων κριτής ψέγων εν τω σώζοντα, επαινων δε τα προδόντα αυτόν».

Β. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ- ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

I. 1α) Σύμφωνα με τον παραπάνω μύθο του Αισώπου γιατί καμάρωνε το ελάφι κοιτάζοντας την εικόνα του μέσα στο νερό; Ποιο χαρακτηριστικό του σώματος του κατηγορούσε και γιατί;

1β) Τι έκανε το ελάφι όταν άκουσε γαυγίσματα σκύλων και είδε κυνηγούς να πλησιάζουν; Πως τελικά παγιδεύτηκε;

2α) Τι έμαθε το ελάφι εξ ίδιας πείρας αμέσως μετά την παγίδευση του;

2β) Ποιο είναι το επιμύθιο (= δίδαγμα) του παραπάνω μύθου;

II. α) Να σχηματίσετε πέντε προτάσεις στη νέα ελληνική χρησιμοποιώντας κάθε φορά μια από τις παρακάτω λέξεις ώστε να φαίνεται η σημασία τους:

επίγειος, ζυγός, πολίτευμα, απολίτιστος, άφωνος,

β) Να κατατάξετε τα παρακάτω παράγωγα ουσιαστικά στην κατάλληλη στήλη του πίνακα με κριτήριο τη σημασία τους: **φύσις, κυνηγέτης, ορμητήριον, σωτήρ, μήνυμα, φυγή, δρέπανον, κριτής, παλαιίστρα, τίμημα**

πρόσωπο που ενεργεί	ενέργεια/ κατάσταση	αποτέλεσμα ενέργειας	όργανο/ μέσο	τόπος

Μονάδες 5

III. α) Στις επόμενες προτάσεις να βάλετε τις λέξεις που είναι σε παρένθεση στο σωστό τύπο:

1. οι στρατηγοί την (τάξις) των (ιππεύς) επί του εχθρου άγουσιν.

2. έλεγε (συ, δοτική πληθυντικού) ότι τα πεδία (τουτο) εύφορα εισί.

copyright © 2005- 2006

3. Ω (γενναιος στρατιώτης) οπόσης τιμης απολαύεις!
4. Η πόλις ημών (ένδοξος) και (λαμπρός) εγένετο.
5. Ο δε παις πλησιάζει τοις (λέων) και τοις (ελέφας) και περιχαρής ην.

β) Να τοποθετήσετε τους παρακάτω ρηματικούς τύπους στη σωστή στήλη και να τους μεταφέρετε στους υπόλοιπους χρόνους διατηρώντας το πρόσωπο και τον αριθμό: **διώκει, ωνομάζετε, λογίζονται, κωλυσόμεθα**

Ενεστώτας	Παρατατικός	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακείμενος	Υπερσυντέλικος

γ) Να ξαναγράψετε την παρακάτω πρόταση μεταφέροντας το **ρήμα** της στην οριστική **παρατατικού** και **μέλλοντα** (στο ίδιο πρόσωπο και στον ίδιο αριθμό)

- οι έλαφοι εισίν ευμεγέθεις.

Μονάδες 5

IV Να εντοπίσετε το **ρήμα**, το **υποκείμενο** και το **αντικείμενο** ή **κατηγορούμενο** στις παρακάτω προτάσεις:

1. η πηγή εστί διαυγής και βαθεια.
2. οι κυνηγέται εδοσαν τον έλαφον τω βασιλει.
3. ο έλαφος εγένετο άδικος κριτής.
4. οι κυνηγέται εθήρευον ελάφους εν τω όρει.

Μονάδες 2